גליון 54 | תמוז תשס"ז | 40 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן

במה תורנית חידאולוגית ומעשית לחיזוק אחיזתנו בארץ

ישע שלנו

הרב דוד סתיו בקבלת פרס ישראל לשנת תשס"ו, צילום: אלי מנדלבאום, לע"מ

על הפרשה פנחס

הרב דוד סתיו - רב היישוב שהם, ראש ישיבת פ"ת וחבר מליאת יש"ע המתחדשת

חיבת הארץ בכל הדרגות

אחד האירועים המיוחדים המתוארים בפרשה הוא סיפורן של בנות צלפחד המבקשות חלק ונחלה בארץ באומרן "לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם אָבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ, כִּי אֵין לוֹ בֵּן; תְּנָה לָנוּ אֲחֻזָּה, בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ" (במדבר כ"ז ד'). את בקשתן של בנות צלפחד ניתן לפרש בשלושה אופנים. אפשר לראותה כבקשה חומרית־כלכלית המצויה אצל כל אדם הרואה את עצמו מועמד לירושה, כאשר הוא חש כי היא נגזלת ממנו שלא כדין. אפשר גם לראות זאת כבקשה שוויונית, כלומר המניע אינו כלכלי דווקא אלא מניע מעמדי, "למה יגרע חלקנו", דהיינו - מדוע אנו שווים פחות מאחרים. וכך מכניס המדרש בפיהן של בנות אלו "כיון ששמעו בנות צלפחד שהארץ מתחלקת לשבטים ולא לנקיבות...אמרו לא כרחמי בשר ודם רחמי המקום, בשר ודם רחמיו על הזכרים יותר מן הנקיבות אבל הקב"ה אינו כן אלא על הזכרים ועל הנקיבות,רחמיו על הכל" (ילקוט שמעוני פנחס).

אפשרות שלישית היא לראות בבקשה זו ביטוי עמוק לאהבת הארץ המניעה את הרצון להיות בעלים על נחלה. חכמינו בספרי הכתירו את המעשה כביטוי לאהבת הארץ ואף ניתחו את המעשה על דרך ההכללה, באומרם כי הנשים מחבבות את הארץ יותר מהגברים, בהשוותם את דברי הבנות לחטא המרגלים "ר' נתן אומר, יפה כח הנשים מכח אנשים. אנשים אומרים (בחטא המרגלים) "נתנה ראש ונשובה מצרימה" ונשים אומרות (בנות צלפחד) "תנה לנו אחוזה בתוך אחי אבינו" (ספרי פנחס). בצדק התקשו הפרשנים בהבנת המדרש, הלוא ההשוואה נראית על פניה חסרת יסוד. כאן אנו נמצאים ערב הכניסה לארץ כאשר היותם נכנסים לארץ היא עובדה מוגמרת, מה שאין כן בתקופת המרגלים, וכפי שכתב הנצי"ב "וכי היה להן עצה לשוב למצרים ומה זה חידוש שיבקשו נחלה בא"י".

הוא עצמו מבאר כי המלים "בתוך אחי אבינו" מרמזות על הרצון לירושה בארץ שעדיין לא נכבשה ולא להישאר בעבר הירדן. ומכאן הבינו חכמים כי חיבת הארץ היא שמניעה את בנות צלפחד. אמנם הביטוי אחי אבינו יכול להתפרש גם כרצון להישאר במסגרת המשפחה המורחבת, ועל כן ההוכחה אינה מוחלטת. במדרש מופיעה אפשרות נוספת ליישוב השאלה באומרו כי בקשת בנות צלפחד הייתה באותו זמן ממש שבני ישראל אמרו "נתנה ראש ונשובה", בין אם הכוונה למועד חטא המרגלים או למועד פטירת אהרן שהעם ביקש לחזור חזרה. ושם, על רקע גלוי החולשה של העם והרצון שלו לחזור למצרים מתגלית גבורת הנשים המבקשות נחלה בארץ.

ואולי מלמדים אותנו חכמים כי שאלת המניע הראשוני לאהבת הארץ אינה צריכה

המשך בעמ' 11

שבת	ירושלים	שכם	תל אביב	חיפה	חברון	באר־שבע
כניסה	19:13	19:19	19:28	19:21	19:27	19:29
יציאה	20:30	20:31	20:33	20:34	20:30	20:31

סיפור של מקום דרכו הרוחנית והאסטרטגית של יהו

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. לְאֵלֶּה, תֵּחָלֵק הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת. לָרַב, תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ, וְלַמְעַט, תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ: אִישׁ לְפִי פְקֻדָיו, יִתַּן נַחֲלָתוֹ." (במדבר כ"ו נ"ב – נ"ד).

משה רבנו מקבל מהקב"ה ציווי לחלק את ארץ ישראל לנחלות על פי גודל השבטים, אך בפועל משה אינו יכול לבצע זאת כיוון שהוא אינו זוכה להיכנס לארץ ישראל, כעונש על אשר "מריתם פי במדבר צין", על כן מייד לאחר פרשת הנחלות עולה הצורך למנות מנהיג חדש אשר יהיה לעם לרועה.

האדם שנבחר להנהיג את ישראל לאחר מות משה הוא יהושע בן נון "איש אשר רוח בו". האיש שביחד עם כלב בן יפונה דיבר טובה על הארץ והשתדל למנוע מהעם לחטוא בחטא המרגלים. לאחר שמשה רבנו מושח את יהושע לעיני כל ישראל מבין יהושע שהוא זה שיחלק את הארץ לשבטי ישראל. שנה מאוחר יותר זוכה יהושע להכניס את בני ישראל לארץ ישראל. בני ישראל עוברים את הירדן מצפון לים המלח במעברות הירדן (מול בית חוגלה של ימינו). מעברות הירדן הוא המקום האידיאלי לחצות את הירדן כיוון שאם חוצים מצד דרום זה מחייב לחצות אח"כ את הנגב או את מדבר יהודה כדי להגיע להר, ואילו החצייה צפונה משם היא לשווא כיוון שבין כך ייאלצו לחזור לאחור ולכבוש את ההר. על כן נבחרו ערבות יריחו כמפתח לארץ ישראל.

כאשר הכתוב מכנה את יהושע "איש אשר רוח בו" אין הכוונה רק לרוח ה'. בנוסף על כך ניכרים ביהושע רוח מנהיגות, ורוח שכלית אסטרטגית. על כן אין ממהר יהושע לחלק את הארץ מייד בכניסתו אליה. ראשית הוא פורץ ראש גשר בתוך אדמת ארץ ישראל, עם כיבוש יריחו. משם נשואות פניו אל "העי" כדי לפרוץ ראש גשר בראש ההר. בקרב הראשון נכשל יהושע בגלל מעילתו של עכן בן כרמי בחרם יריחו שהוקדש כולו לה'. בקרב השני מצליח יהושע להכריע את יושבי העי אך אז מסתבכים בני ישראל בצרה לא צפויה הבאה מצד הגבעונים יושבי הארץ. לאחר שרימו הגבעונים את יהושע בכך שכרת עימם ברית, נאלצים בני ישראל להגן עליהם מפני חמשת המלכים.

בהזדמנות הראשונה, ממהר יהושע לכיוון "שכם" כדי לבצע את מעמד הברכה והקללה. מדוע התכנס יהושע דווקא בשכם למעמד זה? ובכן שכם היא עיר עם אנרגיות קיצוניות שבכוח האדם לנווט אותן לחיוב או לשלילה.

מבט להתיישבות

שמעה

קהילה כערך עליון

יישוב שמעה שוכן בדרום הר חברון צפונית לבאר שבע בתחום המועצה האזורית הר חברון בגובה של כ־600 מטר מעל פני הים. מיקומו המיוחד יוצר אווירה פסטורלית אירופאית ששיאה בחורף המושלג. כיום מתגוררות ביישוב כ־80 משפחות בטווח גילאים 30 – 55. בני היישוב עוסקים בקשת רחבה של תחומים מקצועיים כגון: רפואה, חינוך, הייטק, עסקים פרטיים, שיטור ועוד.

ביישוב ובסביבתו קיימות מסגרות חינוכיות חמות החל מגיל הינקות ועד לבית ספר תיכון. עד גיל בית הספר זוכים הילדים למערכת חינוך משפחתית ואיכותית הכוללת: מעונות לפעוטות המחולקים ל־3 כיתות, גן ילדים במבנה קבע ובו כ־25 ילדים המחולקים לשני שנתונים. לילדי היישוב הסעות מסודרות לבית הספר היסודי במיתר ובתיכונים בבאר שבע.

בשמעה מאמינים כי הקהילה ורווחתה הם ערך עליון ולכן משקיעים משאבים רבים לפיתוח ושיכלול שירותים אלה. כיום יש ביישוב מגוון רחב של חוגים לכל הגילאים: חוגים לילדים ונוער, חוגים ופעילויות

למבוגרים, מועדון חברים־פיס, מועדון נוער המשמש נקודת מפגש יום־יומית, מועדון בוגרים – לשמיניסטים, וספריה הפתוחה פעמיים בשבוע לרווחת התושבים. ביישוב פועל גם מקווה לנשים ובית כנסת. ניתן להגיע אל שמעה בתחבורה ציבורית בקו 61 של אגד מבאר שבע לירושלים הנוסע בתדירות של ארבע פעמים ביום לכל כיוון. היישוב, שנושא ברובו אופי חילוני החליט לאחרונה לצרף אליו גם משפחות דתיות בנוסף לישיבת חומש שעברה למצפה אשתמוע הסמוך ליישוב.

בואו והצטרפו לאתגר מיוחד של חיבור בין כל חלקי העם. ●

לפרטים: נורית
052-8903988
מרכז מידע אמנה:
1-800-260-240

תנועת ההתיישבות אמנה

מעמד הברכה והקללה - הר גריזים והר עיבל

כך כל האירועים שהיו בשכם לאורך ההיסטוריה היו קיצוניים במיוחד. הבטחת הארץ לאברהם, התרפים שקובר יעקב בשובו מלבן, אונס דינה ונקמת שמעון ולוי וכו'... זה המקום להדגיש את מרכזיותה של התורה בחיי העם: התורה ושכרה - זה הכול או כלום. במעמד בין הר עיבל להר גריזים מיישר יהושע קו עם הדור שנולד לאחר מתן תורה, ויוצר עבורם מעמד הזהה ברעיונו למתן תורה. בסיומו של המעמד שב יהושע למלאכת כיבוש הארץ במשך 7 שנים נוספות. רק בתום שבע שנות הכיבוש, מתפנה יהושע לרכז את העם "בשילה", ולחלק את הארץ לשבטים לפי נחלות. בציווי בפרשתנו מודגש: "אך בגורל יחלק את הארץ" מתרץ רש"י: "מגיד שנחלקה ברוח הקודש", ובגמרא מרחיב: "הא כיצד (נחלקה הארץ) - אלעזר מלובש אורים ותומים, ויהושע וכל ישראל עומדים לפניו, והיה מכוון ברוח הקודש ואומר: 'זבולן עולה (מקלפי ראשונה), תחום עכו עולה עמו (מקלפי שנייה). טרף בקלפי של השבטים ועלה בידו זבולן. טרף בקלפי של התחומין ועלה בידו תחום עכו... וכן כל שבט ושבט" (ב"ב קכ"ב ע"א).

מדוע אם כן קדם מעמד הברכה והקללה לחלוקת הנחלות? רצה יהושע להביא את בני ישראל לכלל הבנה שאין ערך ממשי לארץ ישראל בלי תורת ישראל, ועל כן חשוב לו לבצע את מעמד הברכה והקללה בהקדם האפשרי. רק לאחר שהתפנה מכיבוש הארץ, והכשיר את הקרקע לעם כדי שיוכלו ללמוד תורה ולעבוד את הקב"ה בנחת, הוא מחלק להם את הנחלות. על רעיון זה הוא חוזר בנאומו האחרון בסוף ספר יהושע. שם הוא מפרט את הטובות שעשה להם הקב"ה, כיצד הוציאם ממצרים וכיצד הוריש להם את הארץ, ומסכם את דבריו מיד: "ועתה יראו את ה' ועבדו אותו בתמים..." ●

סיורי בי"ס שדה עפרה בשיתוף המועצות האזוריות שומרון ובנימין:
● **כז' תמוז 13.7.07**
בעקבות תוכנית אלון - קידה, מצפה אלון, אנדרטת המערה ועין אל ג'היר.
● **כז' תמוז 13.7.07**
קדומים ויצהר בהדרכת ז'אבו ארליך.
● **כז' תמוז 13.7.07**
שומרונים בהר ברכה - שכונת השומרונים, מוזיאון וסיור באתר הזבח.
נשמח לראותכם - לפרטים נוספים: **02-9975516, בי"ס שדה עפרה**

חדשות יש"ע

יער שעשועים לילדים, עמותת לישרת שומרון

זמן שומרון – התהליך האסטרטגי

המועצה האזורית שומרון מובילה בתקופה האחרונה תהליך אסטרטגי מרתק שנועד למנף את האזור ו"לחבר" את השומרון למגזרים רבים בישראל. במרכז התהליך עומד הניסיון לנטרל את הקישור הטבעי שעולה מדי פעם בין האזור לבין פוליטיקה וביטחון ולמצב אותו כישראלי לכל דבר. או במילים אחרות לכבד ולבלוט לא רק בעמודי החדשות המרכזיים אלא גם במוסף הכלכלה, התיירות, העיצוב, תרבות הפנאי והיצירה.

לצורך המהלך חברו אנשי המועצה לאסטרטגית ד"ר רונית דוידוביץ' והחלו להוביל אותו ביישובי השומרון. כל יישוב, לדוגמא, התבקש להציף ולהעצים את האלמנטים הקיימים בו ולבחון איך בעזרתם אפשר להפוך אותו רלוונטי לאזור הקרוב אליו ולחברה הישראלית בכלל. **ואכן המאמצים מתחילים לשאת פירות ובתקופה האחרונה ניתן לראות עוד ועוד כתבות בכלי תקשורת שונים על יקבי בוטיק באזור השומרון, על סיורים באזור בשיתוף החברה להגנת הטבע ונקודות חן תיירותיות בסביבה.** במסגרת התהליך התקיים בראשית השבוע יום חשיפה למרחב חדש בישראל "שער לצפון" בין יער אגדות הילדים ושמורת יער ריחן שהוגדר כאירוע היכרות עם האזור היפהפה של צפון שומרון. הבאים יכלו לטעום ממגוון מאכלים בסדנאות המזון או לשתות תה צמחים ותבליני חורש ולהשתתף במגוון פעילויות -סדנאות וטיפולים הוליסטיים, ביקור בבתים פתוחים של אמנים, סיור אופניים ביער, הופעת להקת פולקלור קווקזית מהיישוב חינניית ועוד... בקהל היה ניתן להבחין בנציגי משרד התיירות ובמורי דרך מקצועיים שבמועצה האזורית שומרון מקווים שיביאו עמם בעתיד מטיילים ותיירים רבים לאזור. **במסגרת התהליך האסטרטגי חוזקו מערכי יצירה קיימים כמו להקות שירה או קבוצות תיאטרון ביישובים, ויצירה אומנותית על כל גווניה. חלקים נרחבים מהתוצאות הראשוניות של המהלך היה ניתן לראות בכנס "זמן השומרון 2" שהתקיים בתחילת החודש במכללת יהודה ושומרון באריאל.** הכנס עסק בתהליכים עתידיים ובתוכניות אסטרטגיות בשומרון, בדרך להפוך את האזור לדבר "ישראלי", לקונצנזוס, בהקשרים חיוביים כמו יצירה, פיתוח, תעשייה ותיירות. בכך, מקווים היזמים, לחבר לשומרון ציבור גדול ורחב ככל האפשר על־מנת לבסס את האחיזה ואת ההתיישבות במרחבי האזור. הכנס עסק גם בקשר שבין ההתיישבות לבין המכללה המשמשת כשגרירה מוצלחת ועוגן מרכזי ואקדמי באזור. בכנס הוצג מחקר שבדק את עמדות בוגרי המכללה לגבי נושאים שונים הקשורים בשומרון, התוצאות, יש לומר, מעניינות. 85% מהתלמידים, אינם תושבי יהודה ושומרון, כ־41% מהתלמידים מגדירים עצמם דתיים, 62% הם נשים ו־38% גברים. **המכללה ובוגריה הביאו להשתקעות של משפחות רבות ביהודה ושומרון - כמאה וחמישים משפחות הקימו את בתיהן בשומרון. הסיבות השכיחות ביותר להשתקעות באזור: צורת החיים ביישובי השומרון (75%), רמת החיים הנוחה (63%), האווירה הקהילתית (62%), האפשרות לרכוש דירה וחיי החברה (כ־56%).** כמעט מחצית מבוגרי המכללה שהשתקעו בשומרון עובדים בגבולות האזור, 55% אחוזים מתגוררים בדירה בבעלותם, ולמעלה משליש, כ־35%, מרוויחים שכר מעל הממוצע במשק. אגב, למעלה מרבע מהמתיישבים התגוררו בשומרון כבר בתקופת הלימודים, במעונות, ולמעלה משליש עבדו באזור במקביל ללימודים במכללה. הסקר בדק גם את מידת שביעות רצונם מההחלטה להשתקע בשומרון, ובכן, רוב מוחלט מרוצים מאוד: 84% מרוצים באופן כללי, 67.5% מרוצים או מרוצים מאוד מהדיור ובמקביל גם מאיכות החיים במקום בו הם מתגוררים. כשני שלישים מרוצים עד מרוצים מאוד מחיי החברה, ו־60% מרוצים מאוד מאיכות הסביבה. ●

חצי יובל להר חברון

אלפים מתושבי הר חברון ואורחים רבים באו לערב ההצדעה להתיישבות בהר חברון במלאות 25 שנה לחידוש ההתיישבות באזור. במוקד הערב עמד המופע "בגלל הרוח", שבוצע כל כולו בידי תושבי הר חברון וילדיהם. במשך הערב הציגו הבוגרים סצינות מחיי התיישבות בהר ובשיאו עמדו 300 ילדים מיישובי ההר ושרו את שיר הנושא של הערב "בגלל הרוח".

במהלך האירוע שהתקיים במיתרים, העניקה המועצה האזורית אות הוקרה מיוחד ליונתן פולארד, למשפחתו של מח"ט חברון, אל"מ דרור ויינברג הי"ד ולראש עיריית שדרות אלי מויאל. אסתר פולארד קבלה את אות ההוקרה בשם בעלה יונתן, מח"כ אורי אריאל. בת שבע ויינברג וילדיה קבלו את אות הוקרה בשם דרור ויינברג הי"ד מידי המח"ט הנוכחי של חברון אל"מ יהודה פוקס. אלי מויאל קיבל בשם תושבי שדרות את האות מדי מזכ"ל אמנה זאב (זמביש) חבר. **למעשה, התיישבות בהר חברון החלה כבר לפני 26 שנים אולם אשתקד הוחלט לדחות את החגיגות בשנה בגלל הכאב על עקירת ההתיישבות בגוש קטיף.** ראש מועצת הר חברון, צביקי בר חי, נשא על נס את מסירותם של תושבי הר חברון לחידוש ההתיישבות היהודית באזור. בר חי מסר שמועצת הר חברון מונה כיום כ־6000 נפש ואוכלוסייתה רשמה גידול מרשים של 20% בחמש השנים האחרונות למרות אירועי הטרור והנסיון לייבש את ההתיישבות. עוד דווח שלמעלה מאלף תלמידים מגיעים מתוכני ישראל הקטנה להתחנך במוסדות התורה והחינוך שבהר חברון ומקיימים הלכה למעשה את אמרת חז"ל "הרוצה להחכים ידרים". ●

סירב לאשר את הבקשות הנ"ל". ללא התייחסות לסיבת הסירוב.

גם שכונות ובתים שקיבלו את כל האישורים הנדרשים על פי הליכי התכנון התקין וממניעים פוליטיים לא אושרו ע"י שר הביטחון אשר ניצל לרעה את סמכותו ומנע את בנייתן כחוק של שכונות מגורים. **על־אף הגזירות וההגבלות תפוסת האכלוס ביישובי יש"ע, עומדת על קרוב למאה אחוזים בכל היישובים, ורשימות ארוכות של משפחות הממתינות לקליטה נמצאות בכל נקודת יישוב. עוצמת ההיאחזות של עם ישראל השב לארצו, כבר עמדה מול מכשולים רבים שביקשו לחסום אותה או לחסלה.** גם בתקופת ההקפאה הגדולה של שלטון רבין צמחה ההתיישבות היהודית ביש"ע והוסיפה בכל שנה חמישה עד עשרה אחוזים להיקף האוכלוסייה שלה.

ממלכתיות במערכת הביטחון

בשבוע שעבר נכנס לתפקידו שר ביטחון חדש. הכהונה של השר הקודם תיזכר יותר מכל בגלל מלחמת לבנון השנייה שבה נפגעה בצורה קשה חוסנה של מדינת ישראל ויכולת ההרתעה שלה מול אויביה ובגלל התגברות ירי הקסאם מכיוון רצועת עזה לעבר ישובי מערב הנגב והעיר שדרות, מקום מגוריו של שר הביטחון הקודם. אבל לא רק. לצערנו הריבונות הישראלית עוד לא הוחלה על אזורי יהודה ושומרון ולכן שר הביטחון הוא הנושא באחריות על הריבונות הישראלית ביהודה ושמרון בכלל ומפעל ההתיישבות בפרט. בשל המצב המורכב משמשת מערכת הביטחון כ'ממשלה קטנה' האחראית על כל התחומים האזרחיים של המתיישבים הישראלים ביהודה ושומרון. זה נכון הן בהיבט הביטחוני - צבאי, הסרת מחסומים, הגברת האבטחה סביב הצירים, הגנת הישובים, ופעולות שונות לסיכול אירועי טרור. ונכון גם בהיבט האזרחי, אישור הצבת קראוונים, העברת מבנים יבילים, אישור תוכניות בניה ותשתיות וכד'. **לצערנו בעבר פעלו דרגים שונים במשרד הביטחון ובלשכת השר תוך ניצול תפקידם ומעמדם כדי להשליט אג'נדות פוליטיות פרטיות - מבלי שהדבר אושר בממשלה או בכנסת. הם פעלו במטרה לפגוע ולייבש את מפעל ההתיישבות ולמנוע ממנו לגדול ולהתרחב.**

אחת הדוגמאות היא הוראת שר הביטחון הקודם על צווים מגבילים ומחמירים בנושא תכנון ובנייה. צווים שנחתמו על־ידי אלוף הפיקוד ומשמעותם היא ש**עשרות אלפים** מתושבי יו"ש הופכים לעבריינים פליליים שדינם מאסר. הצווים מפלים לרעה את הציבור היהודי ביש"ע באמצעות הגבלות על מתן אישורי בנייה בהשוואה לחוקים הנוהגים בישראל הקטנה. בנוסף עוזרי שר הביטחון הביאו להקפאה מוחלטת מטעמים פוליטיים במתן אישורי בניה לרבות בניית בתי ספר וגני ילדים הנצרכים כתוצאה מהגידול הטבעי של ההתיישבות. בקשות מפורטות על הצבת חצי קראוון לצורך הרחבת מתנ"ס או העברת כיתה טרומית לבית ספר או להגדלת גן ילדים בישובים נענו במכתב גורף קצר ולקוני: "שר הביטחון

התייחסות דומה מצד משרד הביטחון הייתה בסוגיית המאחזים, כאשר שר הביטחון ראה בנקודות ההיאחזות כלי משחק בלוח המשחק הפוליטי, מצד אחד הוא שלח את נציגיו להידבר עם ראשי מועצת יש"ע כדי לנסות ולהגיע לפיתרון הסוגיה אבל בד בבד המשיך להודיע חדשים לבקרים כי בכוונתו לפנות את כל המאחזים עד האחרון שבהם. גם כאשר ניתן היה להגיע להסכמות הוא הורה במפתיע לנציגי משרדו להפסיק את ההידברות ולהאשים בכך את המתיישבים. בסופו של דבר פינה עמיר פרץ את המאחז שהקים במשרד הביטחון...

הגיע הזמן להגיד די לכל אלו. תפקיד שר הביטחון הוא תפקיד ממלכתי מאין כמוהו, השני בחשיבותו אחרי ראש הממשלה. חיים וגורלות של בני־אדם ובני משפחותיהם מצויים בידיו, גם בטיפולו בנושאים האזרחיים של מתיישבי יהודה ושומרון. אדם ערכי עמוק, מנהיג החש כי הוא ראוי לכסא הזה, צריך להתמלא ביושבו על כס שר הביטחון בתחושת שליחות ואחריות, לכלל חלקי האומה, גם אם הוא אינו מסכים איתם בתפיסתו הפוליטית. הוא אחראי לביטחונם של ישראלים מחוץ לקו הירוק בדיוק כפי שהוא אחראי לביטחונם של הישראלים בתוכו, גם אם לתפיסת עולמו ישראלים לא צריכים להתגורר שם. הוא אחראי שישראלים בשדרות, בעופרה, בבית אל, בהר ברכה ובסוסיא יוכלו לקיים שגרת חיים ממש כמו בפ"ת כפר סבא תל אביב חיפה ובאר שבע. חובתו לדאוג שהם יוכלו לבנות את בתיהם, להתבסס, להקים מגורים גם לדור השני והשלישי שמעוניין להתגורר ליד ההורים או בקרבתם, פיזית ואידיאולוגית. **אנו סבורים כי חבלי יהודה ושומרון ועזה הינם חלק בלתי נפרד מארץ ישראל וממילא גם ממדינת ישראל ויש להחיל עליהם ריבונות מלאה ולא לנהוג איפה ואיפה בחלוצים הבוחרים להתגורר ביש"ע. אך עד שזה יקרה יש להנהיג במשרד הביטחון מנהיגות של ממלכתיות וישרות הדואגת לכלל ישראל ללא קשר לדעות הפוליטיות ולמקום המגורים.** ימין - שמאל - מרכז, קרית־שמונה - שדרות - תל־אביב - פסגות. ●

קבר הרב אליהו מני שנמצא בחברון

צילום דוד וילנר

הרב אליהו מני פרק א'

משרת העיר חברון לשם ייחוד קוב"ה

ר' אליהו מני נולד בבגדאד, בשנת תקע"ח (1818). בעודו צעיר לימים נתגלו בו כישרונות ותשוקה רבה לדעת ולחוכמה. את חינוכו קיבל בבית מדרשו של רבן חכמי בגדאד, הרב עבדאללה סומך ז"ל. לבית מדרש זה, אשר שמו נודע בשערים והתפרסם בכל ארצות המזרח, נקבצו מאות ואלפים מנערי ישראל ורבים יצאו מישיבה זו מלומדים ומוכתרים בכתר תורה ובכתר רבנות. לא עברו שנים רבות ואליהו הצעיר היה מופת לכל נערי בגדאד ואף זכה לתארים: "חכם" ו"רבי". רבו, הרב עבדאללה סומך, הכיר את נפש תלמידו המובהק ותכונותיו הנעלות ונתן לו את אחותו סמרה לאשה, וכך הכניסו אל חוג משפחתו העשירה ורבת היחס. עוד בנעוריו התנזר ר' אליהו מהבלי העולם הזה, אהב את הבדידות והצניע לכת, ברח מן השררה והכבוד והתמסר לתורה ולמעשים טובים. ר' אליהו נהג לישון על מחצלת ללא מצע, כשאבן למראשותיו משמשת לו ככר. ימי צום וסיגופים היו שכיחים באורח חייו. הוא העלה על הכתב כמה ספרי קבלה - חלקם אבד וחלקם בידי אספנים וטרם ראו אור.

בשנת תרט"ז (1856) החלו לפעם בו כיסופים לארץ הקודש, שגברו מיום ליום והעלו בלבו את הרעיון להתיישב בארץ־ישראל. ומשגמל בלבו הרעיון, שקד יומם ולילה להגיע למטרתו. מפעם לפעם השמיע באוזני אשתו את רצונו לעלות לארץ האבות. השמועה, כי החליט לעזוב את ארץ מולדתו ולעלות להשתקע בארץ הקודש פשטה מיד בין ידידיו, ובהעריכם את אישיותו ובאהבתם הגדולה אליו, ניסו להניאו בדרכים רבות והפליגו בפניו במוראן של סכנות הדרכים ובתנאים הקשים הקיימים בארץ וביקשוהו, לפחות, לדחות לזמן־מה את נסיעתו. היחיד שתמך בידו ועודדו לבצע מטרתו, היה ידידו ואוהבו הרב הגאון ר' יוסף חיים ז"ל, אשר הבין לרוחו ויצא חוצץ נגד חבריו לישיבה, באומרו: **"רק בארץ הקודש יכירנו מקומו של ר' אליהו, ומשם יפוצו מעיינות תורתו חוצה".** ההכנות למסע ארכו חודשים רבים. מזמן לזמן היו יוצאות שיירות מבבל דרך המדבר לדמשק ופניהן לארץ־ישראל. ר' אליהו השתדל אצל ידידיו הערביים, עד שנעתרו לבקשתו, שכר גמל והתכונן למסע. ביום שנקבע, העמיס ר' אליהו משפחתו על הגמל, אשתו מזה והילדים מזה, ותחת האפריון שהציב לסוכך מחום השמש, עלה אף הוא עם צידתו ויצא לדרך. רבים מידידיו ומחובשי בית המדרש יצאו ללוותו וברכוהו בלב חרד בצאתו לדרכו. במשך כל ימות השבוע היה גמלו מזנב אחר השיירה באין מפריע. בימים, כחום השמש, נחה השיירה, ובלילות המשיכה דרכה. אולם בערב שבת, עם חצות היום, ניתק ר' אליהו גמלו משרשרת השיירה וביקש אותם להמשיך דרכם, כי בעבור קדושת השבת חייב הוא לשבות, ולא יוכל לנוע עמם. אך בקשה אחת היתה בפיו: כי יאטו בדרכם למען יוכל הדביקם בצאת השבת. שלושה חודשים תמימים נמשך המסע עד שהגיע לשערי ירושלים. בהגיעו אל שערי העיר, עמד ר' אליהו על רגליו ולבו המה משמחה ותוגה גם יחד. דמעות גיל פרצו מעיניו, אך לבו בכה לראות את העיר בשממונה. הוא הסתכל סביבו, הפנה עיניו מזרחה ומערבה, קרע "קריעה" בבגדיו ובאנחה שוברת לב קרא: "ברוך דיין האמת".

תושבי ירושלים, חכמיה ורבניה, אשר הידיעה על בואו הגיעה לאוזנם ואשר שמעו על גדולתו בתורת הנגלה והנסתר, שמחו וקיבלוהו ברוב שמחה וכבוד, ואמרו עליו: "אריה עלה מבבל". מיד צרפוהו לכת "חסידי בית־אל", ששכנה בירושלים. לא עבר זמן רב ור' אליהו ומשפחתו שכחו את גלותם ונדודיהם. הוא היה שוקד על תורתו בחברת הרב ר' רפאל ידידיה אבולעפיה ז"ל, שהיה ראש ורב לכל חסידי "בית־אל". אולם אווירה של עיר הקודש לא התאים למצב בריאותו ובריאות ילדיו, ונאלץ לשכב ימים רבים על ערש דווי, עד שרופאיו פקדו עליו להחליף מקום משכנו ולעבור לגור בחברון. בשנת תרי"ח, לאחר שנתיים ימים לשבתו בירושלים, נאלץ לעקור ולהשתקע בעיר האבות, מקום שהיווה מושב לו כל הימים עד יומו האחרון. אווירה הצח והמבריא של חברון, סביבתה היפה ועושר תנובתה, השפיעו על מצב רוחו ובריאותו. ר' אליהו ראה עצמו חזק ואיתן לפעול למען היישוב החברוני. הוא דאג ליצור יחסים תקינים וקשרי ידידות עם השכנים הערביים, לבל יפריעו להתפתחותו ושגשוגו של היישוב היהודי, וראה בזאת תנאי ראשון לאפשרות גידולו של היישוב החברוני.

באותם הימים פרצה מגיפת החולירע בעיר והפילה חללים רבים בקרב התושבים ובסביבה, והוא טיפל בכולם מתוך תפיסה כי 'שליחי מצווה אינם ניזוקים.' צעדו הראשון, לאחר מכן, היה לפנות בקול־קורא לכל ידידיו ומכריו שבעיר מולדתו, בגדאד, ובארצות צפון אפריקה - אשר שמו וגדולתו בתורה היה ידוע להם - כי יעלו ויבואו להשתקע בא"י ובמיוחד בחברון. הוא תיאר את קהילתו כקדושה ביותר מארבע ערי הקודש: חברון, ירושלים, צפת וטבריה - באשר היא "קרית־ארבע", מקום מנוחתם של האבות הקדושים, ובזכותם שורה השכינה בעיר זו, הנוחה והשקטה ביותר להתמסר לעבודת הקודש. דבריו היכו גלים בארצות ערב שבממלכה העותומאנית, ורבים נענו לקריאתו. גלי עליות אלה הלכו וגברו משנה לשנה. ובאין בתי אכסניה פתח ר' אליהו את שערי ביתו בפני כל העולים מכל הארצות, בייחוד מארצות בוכארה. אשתו ובניו שימשו את האורחים, השקום והאכילום, וביתו היה כאוהלו של אברהם. עם גידולו של היישוב היהודי, עקב העליות, דאג לייסוד בית־מדרש. הוא כינס סביבו הטובים מבין הצעירים, הביא לשם כך רב מובהק מירושלים,שיהא להם מורה, ובראותו שאין לעדה אלא בית־תפילה אחד והוא קטן מהכיל כל המתפללים, הגדילו והרחיבו, וגם זאת בתמיכת קרוביו וידידיו שבגולה. בחג הפסח - חנך ר' אליהו את בית־הכנסת המורחב, ברוב פאר והדר, לשמחת כל התושבים.

באייר התרכ"ד, נלקח מעדת חברון רבה הרה"ג משה פיריירה ז"ל, ידידו ומחותנו של ר'

המשך בעמ' 11

המשך מעמ' 10

אליהו. מיד נאספו נכבדי העדה ובאו לחלות פני ר' אליהו, שיקבל עליו את כתר הרבנות. רק לאחר שנה נאלץ להעתר בתנאי, כי ישא עליו את המשרה שלא על מנת לקבל פרס. ובחותמתו, לאחר שקיבל את המנוי, חרט את המלים: "משרת עיר הקודש חברון לשם ייחוד קוב"ה". ארבע־עשרה שנה שירת ר' אליהו את העדה החברונית שלא על מנת לקבל פרס. אולם משגדלה משפחתו ורבו הוצאותיו, נאלץ, לצערו הרב, לקבל שכר ושינה את מטבע חותמו. ●

המשך הפרק השני בע"ה בשבוע הבא

נכתב בסיועו של נעם ארנון

חיבת הארץ בכל הדרגות

המשך מעמ' השער

להיות מעניינני. הרבה מניעים, ברמות שונות של אידיאליסטיות וקדושה משפיעים על כל אחד מאתנו בעשייה היום יומית. ודאי שהשאיפה הבסיסית היא שכל מעשינו יהיו מכוונים לשם שמים. אולם כבר אמרו חכמים: לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות שלא לשמה ומתוך שלא לשמה יגיע לשמה. בדרכים הפתלתלות בהם צועד האדם מתלווים למערכת קבלת ההחלטות שלו גם לא מעט אינטרסים חומריים וחברתיים שונים. יכול להיות שלבנות צלפחד יש מניעים שונים בבקשתן. אבל הכיוון אליו הן מובילות אותנו ואת העם כולו הוא לקראת חיבור וקשר לארץ הגם שכנשים אינן מצוות להלחם עליה או לרשת בה נחלה. חיבת הארץ אותה הורישו לנו בנות צלפחד תתגלה על ממשיכי דרכן בצורות שונות. אצל חלק זה יבוא לידי ביטוי בחיבור לנופיה הנפלאים של הארץ הזו, אצל האחר דווקא האתגר של עם הישוב ביחד על ארצו מדליק אצלו ניצוץ. ואצל אחרים דווקא קדושתה ומצוות התלויות בה יאירו לה פנים. תפקידנו הוא לעורר בכל אחד מבני עמנו את בחינת ה־"ארץ" המיוחדת לו וממילא מאור שבה מחזירו למוטב. ●

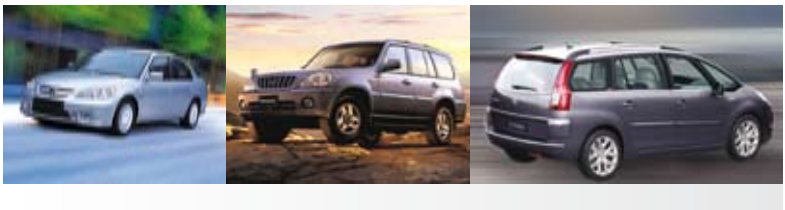

השכרת רכב במחירים מיוחדים לתושבי יש"ע

רכבים מכל הסוגים

השכרת רכבים לנהגים מגיל 21 ומעלה

בהשכרה מעל שבוע שבת חינם!

לפרטים והזמנות:

052-8903993

052-8903906

השבוע שהיה

כ"ב - כ"ח תמוז

כ"ב תמוז

תשנ"ד: תוך כדי תהליך מו"מ ופיגועים רבים במרכז הארץ מגיע ערפאת ימ"ש לעזה ובנאום מול קהל משולהב חוזר פעם אחר פעם "ברוח ובדם נפדה את פלסטין". במקביל מתבצעת פעילות של הימין לחסימת כבישים בארץ בעקבות שמועה על כוונת ערפאת לבקר בהר הבית. הביקור מתוכנן לשבת. תושבי העיר העתיקה וירושלים כולה אירחו אלפי משפחות מכל הארץ אשר נקראו לבוא לכותל למנוע את עליית הצורר להר הבית. לבסוף, בעקבות הלחץ, הביקור בוטל.

כ"ג תמוז

תשנ"ד: הפגנת ענק בכיכר ציון תחת הסיסמא "מוות לערפאת".

כ"ד תמוז

תשד"מ: הוקם היישוב רפיח ים שבגוש קטיף.

כ"ו תמוז

תשס"ה: צעדת ענק יוצאת משדרות לעבר גוש קטיף במסגרת השלב השני במבצע 'לעזרת אחינו הגיבורים' בהשתתפות רבבות משתתפים. הצעידה מתחילה בעצרת ענק ברחבת העיר שדרות ובהשתתפות ראש העיר אלי מויאל המדבר בפני ההמונים. מפגינים רבים נעצרים ע"י המשטרה בפארק אופקים.

כ"ז תמוז

תשל"ה: נפתח בית העלמין היהודי בחברון לאחר שנסגר במאורעות תרפ"ט.

תשמ"ח: הוקם היישוב הקהילתי שמעה בדרום הר חברון.

כ"ח תמוז

תשנ"ד: בפיגוע ירי בצומת הזכוכית ליד חברון נרצחת שרית פריגל (17) מקרית ארבע.

מבט של הנוער

תקשורת, בואו נדבר על זה

מערכת יש"ע שלנו

להשפיע מבפנים או ליצור אלטרנטיבה?

גראציו מרקס אמר פעם: "טלוויזיה היא מכשיר חינוכי נפלא – כל פעם כשמפעילים טלוויזיה בחדר בו אני נמצא, אני עובר לחדר השני וקורא ספר." במשך שנים רבות היה יחסו של הציבור הדתי־לאומי אל אמצעי התקשורת דומה. בזבוז זמן, ביטול תורה, גן עדן לשוטים, ריכוז של לשון הרע ורכילות, טמבלוויזיה, תשקורת ועוד - היו רק חלק מהביטויים שנשמעו כלפי אמצעי התקשורת בארץ, ובמשך שנים רבות שלטו שתי גישות ב 'כיפה': מחד כאל אויב שיש להילחם בו ומאידך אולי כדאי להתעלם ממנו.

לפני כעשור שנים, פחות או יותר, החלה להתבלט מגמה חדשה בציבור: לחדור לתוך־תוכם של מובילי המדיה ולנסות לשנות מבפנים. כמו המהפכה שנעשתה בצבא, כך סומנה התקשורת כיעד הבא של צעירי המגזר. "להפסיק להתבכיין ולשנות מבפנים" הייתה למשימה החדשה של ציבור שהרגיש את נחת זרועה של התקשורת מדי יום ביומו. סיפור שסופר בזמנו תיאר חבורה של עכברים שמצאו חתיכה יפה ושמנה של גבינה צהובה טרייה ומפתה. העכברים לא המתינו ומיד החלו לנגוס בכל פה באותה חתיכת גבינה. לפתע, שמעו את צליל הפעמון שהונח על צווארו של החתול באותו בית. כל העכברים ברחו חזרה לחורים מלבד עכבר אחד שלא נתן לסכנה להפחידו והמשיך ללעוס מהגבינה בתיאבון. "תיזהר", צעקו לו כל העכברים. "החתול יאכל אותך". "זה בסדר" ענה להם העכבר האמיץ בפה מלא גבינה, "אני אשנה אותו מבפנים."

האם נהפוך לאותו עכבר אמיץ או שעלינו לברוח כל עוד נפשנו בנו? האם אנו באמת מוכנים מבחינה הלכתית, רוחנית ותרבותית להתמודדות בתוך העולם שהלכי רוחו והתנהלותו זרים לכל מה שמלמדים בישיבות? האם נוכל בגאווה אמיתית להוביל שינוי או שניגרר אחרי הלכי הרוח הבאים משמאל? האם אפשר בכלל לתקן מבפנים או שעדיף אולי לייצר אלטרנטיבה טובה שתוכל להתחרות בכלי התקשורת המרכזיים?

בסוגיות אלו ועוד, הקשורות בתקשורת הישראלית ויחסנו אליה, נעסוק בשבועות הקרובים. ננסה להביא את דעתכם ואת דעתם של כאלו המתמודדים יום יום עם התקשורת הישראלית. אם יש לכם דעה בנושא זה אתם מוזמנים לשלוח בהקדם לכתובת: m@myesha.org.il או לפקס 02-6516662. ●

המוציא לאור:

יש"ע
יהודה שומרון וחבל עזה

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה
בשיתוף: ישראל מאוחדת
בית הדפוס 11, גבעת שאול
ירושלים 95477
טלפון 02-6211999
פקס' 02-6516662
perla@myesha.org.il
www.myesha.org.il

עורך:
משה מאירסדורף

כותבים:
ישי הולנדר
אריאל פילבר
שי סנדיק

פרסום מודעות:
שיראל בלייכר
052-8903906

גרפיקה:
שקד הנמן

הפצה:
מקור ראשון - דוד
052-8908519

עיצוב והפקה:
שילה ● ברכץ
בית אל
טל' 02-9973875

בשם אומרם

פרופ' בן ציון דינור:
"שמות היישובים ביטאו את כמיהת ישראל לארצו"

פרופ' בן ציון דינור נולד בג' בטבת תרמ"ד (1884) והיה היסטוריון ופוליטיקאי ישראלי. שימש כמרצה באוניברסיטה העברית, כיהן בכנסת הראשונה וכשר החינוך והתרבות בשנים 1951 – 1955 מטעם מפלגת מפא"י. קיבל את פרס ישראל בשנים 1958 ו־1973. נפטר לפני 34 שנים בח' בתמוז תשל"ג (1973).

"בתהליך ההיאחזות הזאת, היה גלום מאמץ אנושי רב להתחדשותו הנפשית של היחיד, גם מבחינת יחסו האינטימי לטבע ולעבודה וגם מבחינת יחסו לזולת ולכלל בחיי היום יום. המאמץ האנושי הרב שהושקע ועלה בתהליך זה היה אפשרי רק מפני שהיחידים ראו את עצמם כשליחיו של ישראל השב לארצו. מגמה זו של היאחזות באה לידי גילוי בבהירות בולטת בכל מעשה גדול וקטן של ההיאחזות. אם רק נקרא את שמות האגודות והחברות שנוסדו לשם רכישת קרקעות ועליה לארץ, אם רק נציין את שמות המושבות והישובים, ניווכח בכך: 'דבר אל בני ישראל וייסעו', 'בית יעקב לכו ונלכה', 'שארית ישראל' ו'תקוות ישראל', 'מקווה ישראל' ו'תחיית ישראל', 'פתח תקווה' ו'ראש פינה', 'ציון' ו'ראשון לציון', 'עזרא ונחמיה', 'יסוד המעלה' ו'חלוצי יסוד המעלה'. שמותיהם של היישובים והארגונים היו שמות סמליים, שביטאו את אופייה של 'ההיאחזות המחודשת של ישראל בארצו' שהיה טבוע בהם. בשמות הללו, כבכל העלייה שהחלה לזרום לארץ ישראל, הייתה גלומה מגמתה ההיסטורית, הלאומית והמדינית, של כל העלייה לארץ ישראל." ●

(במאבק הדורות, עמ' 234)

שיווק ישראלי

הפקות ומוצרי פרסום

רגע לפני שאתם מפיקים מוצר עבור מחזור בי"ס, הפלוגה בצבא, הקייטנה, מוסד הלימוד או הסניף שלכם, תתקשרו אלינו, ונציע לכם מבחר מוצרים איכותיים של מיטב החברות במחירים אטרקטיביים!

בין המוצרים:

חולצות עם הדפס ● כובעים עם הדפס / רקמה ● פליזים עם רקמה / הדפס ● תיקים מכל הגדלים והסוגים עם הדפס / רקמה ● פנסי לידר עם הדפס ● טרמוסים ● מארזי דיסקים ועוד...

תקנו יותר תשלמו פחות! ● הזמנה מעל 100 פריטים

לפרטים: **052-8903906, 052-5666947**

ילדים שלנו

דהה את המקום

שלום ילדים יקרים!
בפינה הזאת אנו מנסים יחד איתכם להתחבר ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה. כל שבוע מציגים בפינה חידות הקשורות לארצנו וכמובן שהפותרים נכונה יזכו בפרסים נאים.
באהבה רבה, צוות העלון

פתרון החידה משבוע שעבר: בית הכנסת ביישוב עצמונה תובב"א.

היישוב עצמונה בגוש קטיף, שנקרא באופן רשמי 'בני עצמון', שכן כשלושה ק"מ מצפון לרפיח. היישוב השתייך לארגון יישובי "אמנה" ועלה על הקרקע בסיני בשנת 1978 בתגובה להסכמי קמפ דיוויד. היישוב בראשיתו היה שיתופי, אך במשך השנים עבר תהליך הפרטה שעל פיו השתייכו חלק מן המשפחות לאגודה הקהילתית, ו־30 משפחות ביישוב השתייכו למסגרת השיתופית. בין שני הגופים התקיימה הרמוניה מלאה ועזרה הדדית. עצמונה מנתה כ־95 משפחות, ובהן למעלה מ־700 נפשות. אוכלוסיית היישוב נהנתה ממערכת חינוך ענפה שכללה: מעונות, גנים, תלמוד־תורה לבנים ובית ספר לבנות בהם למדו כ־550 תלמידים ומכינה קדם צבאית "עצם" בראשות הרב רפי פרץ. אחרי הגירוש התפצלה הקהילה לשתי קבוצות: 65 משפחות שיצרו לעצמן פתרון עצמאי במסגרת "עיר האמונה" בנתיבות וקבוצה של 30 משפחות שעברה למושב יתד בחבל שלום. לאחר שנה וחצי עברו מפוני עיר האמונה לקיבוץ שומריה שם הם מיועדים להשתקע במסגרת מגורי הקבע שלהם.

בין הפותרים נכונה זכו הילדים הבאים: בניה קרקובר מיבול, **חרות גבעון** מרמת בית־שמש **ואילה אדרי** מנוף אילון. כל הכבוד! הפרסים יישלחו בעוד כשבועיים. שבת שלום! ●

את פתרון החידות של השבוע יש לשלוח עד יום ב' כ"ג תמוז. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים ממוצרי גוש קטיף. באמצעות **sms**: לשלוח הודעה שפותחת במילה "דעה" למספר **5454** עלות משלוח 50 אג'. באמצעות דוא"ל: **m@myesha.org.il** באמצעות פקס' **02-6516662**. נא לציין שם וכתובת הפותר.

המסע בעקבות ההתיישבות

סיפור בהמשכים *פרק 12*

תקציר הפרקים הקודמים: אוריאל נשאב אל תוך תמונה ישנה שהוא מוצא בבית סבו. מתברר לו שחזר בזמן. הוא פוגש בשוב, אדם מסתורי, המספר לו כי הם יוצאים למסע בעקבות ההתיישבות ביהודה, שומרון וחבל עזה. במסעם, המתחיל בכותל המערבי, הם עוברים בכפר עציון המחודש, בחברון, בכפר דרום, אלון שבות, ראש צורים ומבוא חורון.

אוֹריאֵל שָׁמַע אֶת עֲצָתָיו הַמִּתְרַחֲקִים שֶׁל שׁוּב וּמֵהֵר לָבוֹא בְּעִקְבוֹתָיו. כְּשֶׁהִשִּׂיג אוֹתוֹ, הִזְדָּרֵז וְהוֹשִׁיט לוֹ אֶת יָדוֹ. לֹא חָלַף רֶגַע וְהַמַּעֲרֻבוֹלֶת הוֹפִיעָה וְסָחֲפָה אוֹתָם הַרְחֵק מִשָּׁם. כְּשֶׁנָּחֲתוּ, מֵיהֵר אוֹריאֵל לִשְׁאוֹל אֶת שׁוּב: "הֵיכָן אֲנַחְנוּ" "הַגַּעְנוּ לְאַלּוֹן מוֹרֶה. אַלּוֹן מוֹרֶה הוּא יְשׁוּב חָשׁוּב מְאוֹד בְּמַסָּע שֶׁלָּנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא זֶה שֶׁהֵבִיא לְתִנּוּפָה עֲצוּמָה שֶׁל תְּנוּעַת 'גּוּשׁ אֱמוּנִים' שֶׁהֵבִיאָה לְהִתְיַישְׁבוּת הַמּוֹנִית בִּיהוּדָה וְשׁוֹמְרוֹן". "גַּם הֵם הִגִּיעוּ לְכָאן אַחֲרֵי הַמִּלְחָמָה?" שָׁאַל אוֹריאֵל.

"קְבוּצַת בִּיתָ"ר נִיסְּתָה לְהַגִּיעַ לְכָאן וּלְהִתְיַישֵׁב בָּהָר גְּרִיזִים, אַךְ גֻּרְשׁוּ אוֹתָם מִשָּׁם דֵּי מַהֵר. אֲבָל בִּזְכוּת גַּרְעִין שֶׁל כַּמָּה עֶשְׂרוֹת מִשְׁפָּחוֹת צְעִירוֹת וְקִבּוּצַת רַוָּוקוֹת חִוְּדָשָׁה הַהִתְיַישְׁבוּת. הֵם הִגִּיעוּ לְכָאן כַּמָּה שָׁנִים לְאַחַר מִלְחֶמֶת שִׁשַּׁת הַיָּמִים, סְתָם לְטִיוּל. כְּשֶׁטִּיְּלוּ בָּאֵזוֹר, הִתְאַהֲבוּ בּוֹ וּמִיָּד בָּדְקוּ אִם הוּא מַתְאִים לְהִתְיַישְׁבוּת. הַגַּרְעִין פָּנָה לַמֶּמְשָׁלָה וּבִיקֵּשׁ מִמֶּנָּה אִישׁוּר לַעֲלוֹת עַל הַקַּרְקַע וּלְהָקִים לְיִד שְׁכֶם יִשּׁוּב יְהוּדִי, כְּמוֹ קִרְיַת אַרְבַּע עַל יַד חֶבְרוֹן אַךְ הַמֶּמְשָׁלָה לֹא נָתְנָה אֶת הָאִישׁוּר. אַחֲרֵי מִלְחֶמֶת יוֹם הַכִּיפּוּרִים, יָצַר הַזְּדַעְזְעוּת רָצוֹן עַז בְּצִיבּוּר לְפָעוֹל וְלַעֲשׂוֹת מַשֶּׁהוּ חֲלוּצִי וְצִיוֹנִי. אֲנָשִׁי הַגַּרְעִין חָשְׁבוּ לָנְסוֹת אֶת מַזָּלָם שׁוּב בַּמֶּמְשָׁלָה, אַךְ גַּם הַפַּעַם לֹא הִצְלִיחוּ. בְּסוֹף הַחֲלִיטוּ לַעֲלוֹת וּלְהִתְיַישֵׁב בְּכוֹחוֹת עַצְמָם. בְּמַהֲלַךְ פְּעִילוּת הֲכָנָה לַעֲלִיָּה לַמָּקוֹם, הַחֶלָּה לְהִתְפַּשֵּׁט וְלִצְבּוֹר אַהֲדָה תְּנוּעַת 'גּוּשׁ אֱמוּנִים' שֶׁדַּחֲפָה אֶת אַנְשֵׁי הַגַּרְעִין לַעֲלוֹת וְיהִי מַה. הָיוּ מִסְפָּר נִיסְיוֹנוֹת לַעֲלוֹת לַקַּרְקַע וּמַגָּעִים רַבִּים עִם הַמֶּמְשָׁלָה. הַשִּׂיא הָיָה בְּנִיסְיוֹן הִתְיַישְׁבוּת בְּסֶבַסְטִיָּה בַּחֲנוּפָה תשל"ו, שֶׁאָז אוּשַׁר לְגַרְעִין לְהִתְיַישֵׁב בְּמַחֲנֶה "קְדוּם", 11 ק"מ מֵעֲרָבִית לִשְׁכֶם. פְּרִיצַת הַדֶּרֶךְ הָרִאשׁוֹנָה נֶעֶשְׂתָה. הַשּׁוֹמְרוֹן פָּסַק מִלְהִיוֹת רֵיק מִיהוּדִים. אֲבָל הָרָצוֹן הָרִאשׁוֹנִי עָדַיִן לֹא הִתְמַמֵּשׁ שֶׁכֵּן אַנְשֵׁי הַגַּרְעִין רָצוּ לְהִתְיַישֵׁב בְּהָר כְּבִיר, הַסָּמוּךְ לִשְׁכֶם. לְאַחַר מַאֲבָקִים רַבִּים, רַק בְּתש"מ הוּרְשׁוּ לְהִתְיַישֵׁב בְּמָקוֹם וְשָׁם נִקְבַּע הַיִּשּׁוּב 'אַלּוֹן מוֹרֶה'. בְּעִקְבוֹת הַתְּחָלָה רִאשׁוֹנָה שֶׁל אַנְשֵׁי הַגַּרְעִין קָמוּ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים יִשּׁוּבִים נוֹסָפִים בְּהָרֵי הַשׁוֹמְרוֹן."

שׁוּב הִרְהֵר אוֹריאֵל בַּחֲלוֹם שֶׁכָּנֶגֶד כֹּל הַסִּיכּוּיִים הִצְלִיחַ לְהִתְגַּשֵּׁם וְלִגְרוֹם לְיִשּׁוּבִים נוֹסָפִים לָקוּם בְּמָקוֹם שֶׁאִישׁ לֹא חָשַׁב שֶׁיִּפָּרַח עוֹד.

המשך בשבוע הבא...

"השאלה על דרך מדיניות ודתיות היא לגמרי צדדית. ערך ישראל בארץ ישראל יתברר שהוא עומד ממעל לכל תוכן של מדיניות ודתיות מורגלה. כשיתחזק רוח העם בקרבו ע"י שבתו אל ארצו וממלכתו, יתחילו סגולותיו העתיקות לצאת לאור העולם."

(אגרות הראי"ה ח"ג עמ' קנ"ח)